

Якось уранці повернувся Данило од річки без риби й сказав Кузьці:

— Завтра, Кузьмо, вставай раненько, підемо ловити великого розбишаку-соменка. Бач: вудки мені осьдечки порвав, як павутину.— І показав Кузьці порвані вудки.

А було так. Піймався Данилові лящик невеличкий. Став тягти до берега, вже й рибину побачив — срібно так блиснула при ранковій зорі — аж раптом вудлище зігнулося в дугу, жилка нап'ялася, як струна, бринь! — перервалася. А Данило ледь не впав.

— Що ж воно за причина? — здивувався і закинув другу вудку, а порвану відклав. І знову поклjučувало, і знову блиснула рибина. Цього разу Данило дотяг її ледь не до самого берега, та враз вода біля неї закипіла буруном, бринь! — і ні рибини, ні жилки, одне вудлище в руках зосталося... Проте Данило встиг побачити широку й чорну, як насмолене човнове днище, спину величезного сома.

— Еге-е,— сказав сам собі.— Так це не сом, а достеменний соменко!

Данило й раніше чув од рибалок, що в цих місцях завівся з минулого року сом-велетень і що він хапає не тільки всяку рибу, а й гусей, і вутят, якщо вони пропливають неподалік від його підводного лігва.

— Стривай же! — посварився Данило пальцем, забрав свої збавлені вудки і пішов до сторожки.

До смерку полов бур'яни на розсаднику, тоді розіклав багаття й заходився кувати великий гачок. Устромих в жар товсту негнучку дротину, розпече так, що вона аж біла зробиться, і клепає молотком до обуха. Іскри летять на всі боки, як джмелики, так що Однокрил ледве встигав за ними очима: спіймати б хоч одну та в кубло...

Доки зварилася юшка, гачок був готовий. Данило нагрів його ще раз, тоді швидко вихопив із жару щипцями і кинув у кухоль з водою.

Чш-ш-ш,— сказала вода й жбухнула парою.

А гачок після того став ще міцніший.

Данило прив'язав його до мідної та довгої мотузки, почепив недалеко від гачка свинцеве грузило, повечеряв з Кузькою та Однокрилом і пішов спати.

Другого дня встав рано, покликав Кузьку, і вони почимчикували до річки, обминаючи росяні кущі.

— Отуто він живе,— сказав Кузьці Данило, вказуючи на чорну воду під кручею.— Так що цс-с, не гавкай, бо злякаєш. А я піду піймаю йому живця.

Скоро Данило й повернувся, тримаючи в руках широку, як долоня, рибину.

— Зараз ми його припнемо! — похвалився, почепив рибину на великий гачок, розмахнувся й кинув у воду, а другий кінець снасті намотав на руку.

Та не встиг ступити й кроку, як його раптом так смикнуло, що ледве у воду не полетів. Добре, що встиг ухопитися вільною рукою за тоненьку осику.

— Помагай же й ти, Кузько, бо він мене розчахне! — закричав Данило, хитаючись разом з осичкою, що гнулася ледь не до самої землі.
— Ось диви, диви, що він ро-о-обить! Ай-я-я!

Кузька ж радесенько бігав навколо Данила з осичкою і заливався дзвоником, а сом від того ще дужче злякався і ще дужче смикав

вудку.

— Поможі-іть! — заволав Данило.

Тут прибігли рибалки, ухопилися гарненько за мотузку, регочучи та покрикуючи: "Раз-два!", витягли сома на берег й усі гуртом попадали на нього, щоб знову в воду не скочив.

Коли сом уже не бився хвостом і не підкидав рибалок, його піддали Данилові на плечі й засміялися:

— Та він, дядьку, довший од вас!

Бігти назад, до сторожки, Кузьці було страх весело, бо сомів хвіст тягся по землі й Кузька грався ним.

— Не наступай там, бо мені й так важко! — просив Данило, хекаючи.

А вдень до сторожки під'їхала підвода, поклали сома на віз і повезли в село, у піонерський табір, щоб діти поласували солодкою соминою.

Відтоді домашня птиця вже не боялася плавати в річці, бо ніхто на неї більше не нападав.